

Ἐσεῖς τὴ δουλειά σας κι ἐγὼ τὴ δική μου δουλειὰ ?(Γέρων Ἐφραίμ Φιλοθείτης Προηγούμενος Ἱ. Μ. Φιλοθέου)

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Ἄγιοι - Πατέρες - Γέροντες / Γέρ. Εφραίμ Φιλοθείτης-Αριζονίτης / Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#)

Ὅταν εἶχε πρωτοδημιουργηθῆ ἡ ἀδελφότης μας στὴ Νέα Σκήτη, συνέβη ἕνα γεγονός με κάποιον γέροντα τῆς σκήτης, καὶ τρομακτικὸ καὶ ὠφέλιμο. Οἱ παλαιοὶ πατέρες βέβαια τὸ θυμοῦνται.

Αὐτὸς ὁ γέροντας ἦταν ἄρρωστος ἀπὸ τὴν καρδιά του, ἀλλὰ ὁ πειρασμὸς «ἔβαζε τὸ πόδι του» καὶ δὲν τὸν εἶχε ἀφήσει νὰ ἐξομολογηθῆ ὠρισμένα σφάλματα, πού εἶχαν σχέσι μὲ τὴν κοσμικὴ του ζωὴ, ὅταν ἦταν ἀκόμη λαϊκός. Ὅταν βάρυκε καὶ κατάλαβε ὅτι πλησιάζει ὁ καιρὸς γιὰ νὰ φύγη, μὲ ξανακάλεσε μὲ τὸν ἀδελφὸ του, πού ἦταν καὶ αὐτὸς μοναχός. Ὁ ἀδελφός του μου εἶπε ὅτι ὁ ἄρρωστος ἀνυπομονεῖ καὶ νὰ πάω νὰ τὸν τονώσω, μήπως χάσει τὴν ψυχὴ του. Ἀπόρησα βέβαια, πού μου εἶπε ὅτι ἔχασε τὴν ὑπομονή του, γιατί ξέρω ὅτι οἱ μοναχοὶ εἶναι κάπως ὑπομονετικοὶ στοὺς πειρασμούς, στὴν ἀσθένεια κ.λ.π. Ξεκινήσαμε γιὰ τὸ κελλί του.

Ὅταν ἀντικρυσά αὐτὸν τὸν Γέροντα εἶδα ὅτι δὲν ἀνυπομονοῦσε, ἀλλὰ ὅτι τὸν εἶχαν περικυκλώσει οἱ δαίμονες. Ἀφοῦ μείναμε οἱ δύο μας μὲ τὸν ἀσθενῆ, τὸν ρώτησα ἂν τὸν πλησίασαν πονηρὰ πνεύματα. Ἀπάντησε καταφατικά. Ἦταν ἐξαγριωμένος, κοίταζε δεξιὰ – ἀριστερὰ καὶ προσπαθοῦσε νὰ πάρη προφυλακτικὰ μέτρα σὰν νὰ προσπαθοῦσαν νὰ τὸν δαγκώσουν σκυλιὰ λυσσασμένα. Τόνωσα τὴν φωνή μου, γιὰ νὰ ἀποσπάσω τὴν προσοχή του ἀπὸ τοὺς δαίμονες, καὶ τὸν ρώτησα τί τὸν ἔλεγαν τὰ δαιμόνια. «Οὐ...! τί μου λένε..., δὲν λέγεται». «Ὅχι, ὄχι! Γιὰ πρόσεξε καλά, τοῦ εἶπα, γιατί αὐτὰ γνωρίζουν καλύτερα τὰ δικά μας ἀμαρτήματα ἀπ’ ὅσο τὰ ἐνθυμούμεθα ἐμεῖς». Οἱ δαίμονες τὸν κατηγοροῦσαν γιὰ διάφορα σφάλματα, πού κατὰ τὸ πλεῖστον δὲν τὰ εἶχε ἐξομολογηθῆ καὶ τοῦ τὰ θεάτριζαν, γιὰ νὰ τὸν ἀπελπίσουν. Μου τὰ ἔλεγε κι ἐγὼ του τὰ ἔπαιρνα ἐλπίζοντας ὅτι ὁ Θεὸς θὰ κάμῃ τὸ ἔλεός Του καὶ σ’ αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο σ’ αὐτὴ τὴ δύσκολη ὥρα πού βρέθηκε.

Ἐπειδὴ ἔβλεπα, ὅμως, ὅτι ἐξακολουθοῦσε νὰ εἶναι ἀνήσυχος, ἀπελπισμένος, ἐξαγριωμένος, του ζήτησα νὰ φύγω λίγο ἀπὸ κοντά του, γιὰ νὰ ζητήσω ἀπὸ τοὺς πατέρες τῆς ἀδελφότητος νὰ του κάνουν κομποσχοῖνι. «Ὅχι πνευματικέ, μου λέει, κάθισε δίπλα μου». Μὲ παρακαλοῦσε μὲ ἀγωνία. Τὸν ἔπεισα καὶ ἀπομακρύνθηκα 2-3 λεπτὰ ἀπὸ κοντά του, γιὰ νὰ ζητήσω τὴν προσευχὴ τῶν πατέρων. Ὅταν ἐπέστρεψα, τὸν βρῆκα εἰρηνικό. Οἱ δαίμονες, ὅπως μου εἶπε, ἦταν ἐκεῖ, ἀλλὰ σιωποῦσαν.

Τὸ βράδυ, στὴν κατ’ ἰδίαν ἀγρυπνία, ἐνίωσα ὅτι ὅλα ἐκεῖνα τὰ δαιμόνια πού ἦταν στὸν γέροντα ἦλθαν μέσα στὸ δικό μου κελλί καὶ μοῦ δημιουργοῦσαν ἀνησυχία, φασαρία. Στὰ χρονικά μου γιὰ πρώτη φορὰ γνώρισα τόσα δαιμόνια, τόσο κοντά, τόσο αἰσθητὰ νὰ μὲ πολεμοῦν. Ἄναψα τὴ λάμπα νὰ διαβάσω, ἀλλὰ πού νὰ διαβάσω! Δεξιὰ-ἀριστερὰ δαιμόνια! Δὲν φοβήθηκα καθόλου. Ἦξερα ὅτι ἤθελαν νὰ μὲ φοβίσουν, γιὰ νὰ μὴ ξαναπάω στὸν γέροντα, ἀλλὰ ἐγὼ τοὺς ἀπάντησα: «Ἔσεῖς τὴ δουλειά σας κι ἐγὼ τὴ δική μου δουλειά». Ἐπειτα, στὴ Θεία Λειτουργία, δὲν παρουσιάστηκαν καθόλου.

Μετὰ τὸ πέρασ τῆς Θείας Λειτουργίας ξαναπῆγα στὸν ἄρρωστο, γιὰ νὰ τὸν βοηθήσω μὲ εὐχέλαιο, ἐξομολόγησι καὶ ὅλα τὰ ἀπαραίτητα. Τὸν ρώτησα ἂν ἐκτὸς ἀπὸ τὰ δαιμόνια εἶναι ἐκεῖ καὶ ὁ φύλακας ἄγγελός του. Ἀπάντησε καταφατικὰ καὶ ἐπίσης ὅτι περιμένει ἀνωτέρα διαταγὴ γιὰ νὰ τὸν «πάρη». «Καλά, τοῦ εἶπα, τὸν δικό σου ἄγγελο τὸν βλέπεις, τοὺς δικούς μας (γιατί ἤμουν μαζί μὲ ἕναν ἄλλο πνευματικὸ) δὲν τοὺς βλέπεις;» «Τοὺς βλέπω, ἀπάντησε, καὶ μάλιστα οἱ δικοί σας ἄγγελοι φέρουν σὰν στέμμα στὸ κεφάλι καὶ κάτι ἄλλο περισσότερο» (ποὺ φανερώνει ὅτι οἱ ἄγγελοι ποὺ φυλάγουν τοὺς πνευματικούς ἔχουν κάτι ἰδιαίτερο ἐπάνω τους). Στὴ συνέχεια μοῦ εἶπε ὅτι τὴν Δευτέρα (ἦταν Παρασκευὴ) θὰ γίνῃ πανήγυρις (ἐννοοῦσε τὴν κηδεῖα του) καὶ ὅτι θὰ παρευρεθοῦν καὶ κάποια πρόσωπα ποὺ ἔλειπαν ἐκεῖνες τὶς μέρες, πράγμα ποὺ ἔγινε. Στὰ τελευταῖα του οἱ δαίμονες, ἐπειδὴ εἶδαν ὅτι ἔχασαν αὐτοί, λόγω τοῦ ὅτι ὁ γέροντας ἐξωμολογήθηκε τὶς ἁμαρτίες του, ἐξαγριώθηκαν καὶ θέλησαν νὰ τὸν ὑποσκελίσουν σὲ κάτι σοβαρό, ὥστε νὰ χάσῃ τὴν ψυχὴ του. Τὴν νύχτα τῆς προπαραμονῆς τοῦ θανάτου του ἔστειλα τὸν π. Ἰωσήφ, νὰ τὸν συμπαρασταθοῦν νὰ τοῦ κάνουν κομποσχοῖνι καὶ νὰ τὸν ξενυχτίσουν. Ὅταν πῆγα τὸ πρωί, μοῦ εἶπε ὅτι κατὰ τὴν διάρκειά τῆς νύχτας, παρὰ λίγο νὰ χάσῃ τὴν ψυχὴ του ἐξ αἰτίας τῆς πονηρίας τῶν δαιμόνων. Τοῦ ἔδειχναν δὴλ. ἕνα σταμνὶ γεμάτο μὲ νερό, ποὺ ἦταν ἐκεῖ δίπλα, καὶ τοῦ ἔλεγαν πῶς, ἂν τὸ πιῇ ὅλο, θὰ γίνῃ καλά. Ὁ γέροντας κατάλαβε πῶς, ἂν τὸ ἔκανε αὐτό, θὰ ἔσκαζε, ἀλλὰ τὸν νίκησε ὁ λογισμὸς νὰ τὸ κάμῃ, γιὰ νὰ τελειώσῃ τὸ βάσανό του. Ζήτησε τὸ σταμνὶ ἀπὸ ἕναν πατέρα, ἀλλὰ ἐπενέβη ἄλλος καὶ εἶπε πῶς ἂν τὸ κάμῃ αὐτὸ θὰ πεθάνῃ. Ἔτσι ξέφυγε κι ἀπ’ αὐτὴ τὴν παγίδα τῶν δαιμόνων.

Μετὰ τὴν Θεία Λειτουργία τῆς Κυριακῆς τὸν βρῆκα νὰ κάθεται εἰρηνικὸς σὲ μία πολυθρονίτσα. «Εἶμαι πολὺ καλά, πνευματικέ μου, μοῦ εἶπε, ὁ Θεὸς νὰ σὲ ξεπληρώσῃ τὸ καλὸ πού μοῦ ἔκαμες». Ἔφυγα, γιὰ νὰ ξεκουραστώ λίγο μετὰ τὴν ὀλονύκτιο ἀγρυπνία καὶ μὲ τὴν προοπτικὴ νὰ ἐπιστρέψω ξανά στὸν ἐτοιμοθάνατο. Ὅταν ξύπνησα, ἔμαθα ὅτι πρὸ μισῆς ὥρας χτύπησαν οἱ καμπάνες. Πράγματι ὁ γέροντας εἶχε τελειώσει.

Αὐτὴ ἡ περίπτωσις φανερώνει ἄνθρωπο ποὺ δὲν ἦταν προετοιμασμένος καλὰ γιὰ τὴν ἔξοδό του. Τώρα θὰ σᾶς πῶ καὶ τὴν περίπτωσι τοῦ προετοιμασμένου καλῶς πνευματικοῦ ἀνθρώπου, γιὰ νὰ δοῦμε τὴ διαφορὰ μεταξὺ τους.

Αὐτὸς ὁ καλῶς προετοιμασμένος ἄνθρωπος εἶναι ὁ Γέροντάς μου. Ὅταν καθόταν γιὰ νὰ προσευχηθῇ, πρῶτα σκεπτόταν πῶς πέρασε τὴν ἡμέρα, ποῖο πάθος τὸν ἐνοχλεῖ, ποῖα ἀδυναμία ζῆ καὶ ἔπαιρνε νέα ἀπόφασι, γιὰ νὰ τὰ καταπολέμησῃ νὰ σβήσουν. Αὐτὴ ἡ προεργασία γινόταν κάθε νύχτα στὴν προσευχὴ τοῦ Γέροντα καὶ τὸν εἶχε ἐτοιμάσει ἀνθρωπίνως, θὰ μπορούσα νὰ πῶ, τέλεια, ὥστε νὰ ἀντιμετώπισῃ τὸν θάνατο. «Παιδί μου, πῶς θὰ περάσω τὸ γεφύρι τοῦ θανάτου»,

μου ἔλεγε. «Ἀπὸ κεῖ καὶ πέρα μὲ τὴ χάρι τοῦ Θεοῦ εἶναι ὅλα τακτοποιημένα».

Τὸ ὅτι ἦταν πολὺ καλὰ προετοιμασμένος τὸ ἔδειξαν οἱ προθανάτιες καταστάσεις. Μία ἀπ' αὐτὲς τὶς καταστάσεις ἦταν ὅτι ἔκλαιγε ἀπὸ πολὺ ἀγάπη πρὸς τὸν Χριστὸ καὶ τὴν Παναγία μας. Δὲν εἶχε κανέναν ἔλεγχον στὴ συνείδησή του. Περίμενε τὸν θάνατο σὰν μία πανήγυρι, σὰν μία λύτρωσι ἀπὸ τὴν πίεσι ἐδῶ τοῦ κόσμου, ἀνυπομονοῦσε νὰ δῆ τὸ Θεῖο Πρόσωπο καὶ νὰ ἀπολαύσῃ καὶ νὰ χορτάσῃ τὸ κάλλος Του, νὰ μπῆ μέσα στὸ ἀγγελικὸ τάγμα, τὸ ὁποῖο συνεχῶς τὸ ἐζοῦσε. Γι' αὐτὸ καὶ λίγο πρὶν τὸν θάνατό του στενοχωριόταν πὺ δὲν ἔφευγε, ἐνῶ ἡ πληροφορία ἀπὸ Θεοῦ ἦταν τέλεια καὶ θετικὴ καὶ ἡ ἀπόφαση παρμένη. «Τώρα, Γέροντα, τοῦ εἶπα ἐγώ, ἐμεῖς θὰ κάνουμε κομποσχοῖνι καὶ ἐσεῖς θὰ φύγετε». Πράγματι σὲ ἓνα εἰκοσάλεπτό της ὥρας, ἐκεῖ πὺ ὁ Γέροντας μιλοῦσε στοὺς πατέρες κοίταξε πρὸς τὸν οὐρανὸ, εἶδε κάτι πὺ αὐτὸς μόνον τὸ εἶδε καὶ δὲν μπόρεσε νὰ μᾶς τὸ πῆ, ἔκλινε τὸ κεφάλι, ἔκλεισε τὰ μάτια καὶ λέγοντας τὸ «φεύγω, ἀναχωρῶ, εὐλογεῖτε, ὅλα τελείωσαν» δέχθηκε τὸν ὕπνον τοῦ μακαρίου ἀνθρώπου.

Γιὰ τὴν μνήμη τοῦ θανάτου ὁ Γέροντας μας ἔκαμνε πολλὲς διδασκαλίες μὲ πολλὰ παραδείγματα καὶ ἱστορικὰ ἀπὸ διάφορους ἀνθρώπους καὶ ἔτσι μᾶς τὴν εἶχε ἐμφυτεύσει πολὺ βαθειὰ στὴν ψυχὴ μας. Μὲ τὸ πὺ ξυπνούσαμε τὸ ἡλιοβασίλεμα, γιὰ νὰ ξεκινήσουμε τὴν ἀγρυπνία, νιώθαμε αὐτὴ τὴ μνήμη νὰ μᾶς προκαταλαμβάνῃ καὶ νὰ μᾶς προδιαθέτῃ, ὥστε νὰ δοθοῦμε στὴν προσευχὴ μὲ κατάνυξι, μὲ περισυλλογὴ, μὲ πένθος, γιὰ νὰ βροῦμε λίγο τὴν Χάρι τοῦ Θεοῦ.

Πράγματι ἡ ὥρα τοῦ θανάτου εἶναι ἡ πιὸ δύσκολη ὥρα τοῦ κάθε ἀνθρώπου. Αὐτὴ τὴν ὥρα πλησιάζουν οἱ δαίμονες, ἔχουν στὰ χέρια τοὺς διάφορα χαρτιά μὲ γραμμένα τὰ διάφορα ἀμαρτήματα λεπτομερῶς. ἀκόμη καὶ τὴν ὥρα, τὸ πρόσωπο καὶ τὸ ὄνομα τοῦ προσώπου, μὲ τὸ ὁποῖο κάναμε κάποια ἀμαρτία. Τὰ παρουσιάζουν, γιὰ νὰ φοβήσουν τὸν ἄνθρωπο καὶ νὰ ποῦν ὅτι μὲ τόσα πολλὰ ἀμαρτήματα δὲν ὑπάρχει ἔλεος Θεοῦ καὶ σωτηρία, ὁ Ἄδης τὸν περιμένει, νὰ χάσῃ τὸ θάρρος καὶ τὴν ἐμπιστοσύνη του στὸν Οὐράνιο Πατέρα καὶ νὰ πιστεῦσῃ ὅτι θὰ τοῦ φερθῆ σὰν δῆμιος, πὺ ἦλθε ἡ ὥρα νὰ πάρῃ τὴν ἐκδίκησί του. Ἡ ψυχὴ συστέλλεται, μαζεύεται, χάνει τὸ ἠθικὸ της καί, χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ, κάθεται καὶ προσέχει τί λένε οἱ δαίμονες. Πρέπει νὰ ναι πολὺ γενναία ἡ ψυχὴ, νὰ ἔχῃ πολὺ μεγάλη μαρτυρία συνειδήσεως μέσα της, ὅτι εἶναι ἐντάξει. ὅτι ὅλα ὅσα λένε οἱ δαίμονες εἶναι ψέμματα. Κι ἂν δὲν εἶναι ψέμματα, ὅτι τὰ ἀμαρτήματα ἔχουν τακτοποιηθῆ μὲ τὴν εἰλικρινῆ ἐξομολόγησι.

Τὸν Ἀββᾶ Ἀρσένιο, ὅταν πλησίαζε ἡ ὥρα νὰ φύγῃ, τὸν εἶδαν οἱ μαθηταί του νὰ κλαίῃ καὶ ἀπόρησαν. «Κι ἐσύ, Γέροντα, φοβεῖσαι τὸν θάνατο; Ἐμεῖς τί ἔχουμε νὰ ποῦμε;» Κι ὁ μέγας στὴν ἀρετὴ καὶ τὴν προετοιμασία Ἀρσένιος ἀπάντησε: «Παιδιά μου, αὐτὴ τὴν ὥρα τοῦ θανάτου δὲν τὴ λησμόνησα ποτὲ καὶ γι' αὐτὸ δὲν ἀμέλησα

ποτέ τὰ καθήκοντά μου».

Ἡ μνήμη αὐτῆ τοῦ θανάτου εἶναι πάρα πολὺ δυνατὴ, συνέχει τὸν ἄνθρωπο καὶ τὸν κάνει προσεκτικό. Λεπτύνει τὴν συνείδησι καὶ τὴν φέρνει στὸ σημεῖο νὰ ἐλέγχη καὶ τὰ παραμικρὰ ἀμαρτήματα καὶ νὰ ὠθῆ τὸν ἄνθρωπο νὰ τὰ τακτοποιῆ, γιὰ νάναι ἐντάξει ἀπέναντί τοῦ Θεοῦ. Ἀπὸ στιγμή σὲ στιγμή δὲν ξέρουμε τί θὰ μᾶς συμβῆ. Πόσο πρέπει νὰ εἴμεθα ἕτοιμοι μὲ μία προσεκτικὴ ζωὴ!....

Δὲν ξέρουμε τὴ στιγμή καὶ τὴν ὥρα, πὺ θὰ μᾶς καλέσῃ ὁ Θεός. Γιαυτὸ πρέπει νὰ ἔχουμε προσεκτικὴ ζωὴ. Σὰν μοναχοὶ νὰ προσπαθοῦμε ὀλοένα καὶ νὰ καλυτερεύουμε τὴν ψυχικὴ μας κατάστασι, νὰ μὴν ἀδιαφοροῦμε, νὰ μὴν παίρνομε τὰ πράγματα ρηχά, νὰ κοιτᾶμε τὸν σκοπὸ μας....

Νὰ τηροῦμε τὰ μοναχικά μας καθήκοντα, νὰ ἔχουμε ἀγάπη, ἀδελφοσύνη, νὰ μὴ πικραίνει ὁ ἓνας τὸν ἄλλον, νὰ μὴ σκανδαλίζῃ ὁ ἓνας τὸν ἄλλον, νὰ ὑπομένουμε ἀλλήλους. Ὁ ἓνας νὰ συνεργῆ στὸ καλὸ τοῦ ἄλλου μὲ τὸ καλὸ παράδειγμα. Νὰ ὠφελούμεθα, νὰ ὠφελοῦμε καὶ τοὺς ἄλλους πὺ μᾶς πλησιάζουν καὶ ἔρχονται νὰ δοῦν κάτι καλύτερο στὸ μοναστήρι. Ἔχουμε χρέος καὶ γιὰ τοὺς ἀδελφούς μας, τοὺς λαϊκούς. Ἐκεῖνος πὺ εἶναι ὠφέλιμος, καὶ στὸν ἑαυτὸ τοῦ εἶναι ὠφέλιμος καὶ στὸν πλησίον τοῦ. Ὅπως, ὅταν κανεὶς ἔχη μικρόβιο κολλητικό, τὸ μεταδίδει καὶ στοὺς ἄλλους, ἔτσι γίνεται καὶ στὰ πνευματικά. Ὅταν εἶναι κανεὶς ψυχικὰ ἄρρωστος, μεταδίδει τὴν ἀσθένειά τοῦ καὶ στὸν ἄλλον καὶ τὸν παρασύρει στὸ κακό. Καὶ θὰ δώσουμε λόγο, ἐὰν σκανδαλίζουμε τὸν πλησίον μας....

Αὐτὰ εἶχα νὰ σᾶς πῶ σὰν συμβουλὲς καὶ εὐχομαὶ νὰ μᾶς ἀξιῶσῃ ὁ Θεὸς νὰ προετοιμαζώμεθα συνέχεια, γιὰ νὰ ἀξιωθοῦμε τῆς σωτηρίας. Ἀμήν.

* Αποσπάσματα ἀπομαγνητοφωνημένης ὁμιλίας πρὸς μοναχοὺς περὶ μνήμης θανάτου.

Πηγή: agiazoni.gr